Azərbaycan alimi Turan Elmlər Akademiyasının akademiki seçilmişdir

Turan Elmlər Akademiyasının rəyasət heyətində azərbaycanlı alim, tibb elmləri doktoru, professor Maqsud Səfər oğlu Qasımov tibb sahəsində xidmətlərinə görə yekdilliklə Turan Elmlər Akademiyasının akademiki seçilmişdir.

Özbəkistan EA-nın nümayəndəsi, akademik Səxavət Qorciyev tərəfindən azərbaycanlı alimə akademik diplomu və döş nişanı təqdim edilmişdir.

"Respublika".

Maqsud Qasımov 1932-ci il noyabr ayının 21-də Qərbi Azərbaycanın Zəngibasar mahalının Zəngilər kəndində anadan olmuşdur. Böyük Vətən müharibəsi illərində 12 yaşında ikən əmək fəaliyyətinə başlamış və rayon mərkəzindəki (keçmiş Uluxanlıda) orta məktəbi bitirmişdir. Ali tibbi təhsil almaq üçün Bakıya gələn M.Qasımov 1956-cı ildə Azərbaycan Tibb Universitetini bitirdikdən sonra onu təyinatla Tacikistan Respublikasına işə göndərirlər. Gənc Maqsud Tacikistanda çalışdığı 1956-1966-cı illərdə özünü bacarıqlı həkim, yaxşı təşkilatçı kimi göstərir.

Bu illər ərzində o, Tacikistan Respublikasının Moskovski rayonunda əvvəl Sanitar-Epidemioloji Stansiyasının baş həkimi, sonra rayon səhiyyə şöbəsinin müdiri və həmin rayonun baş həkimi vəzifələrində çalışır. 1965-ci ildə praktiki işdən ayrılmadan Tacikistan Elmlər Akademiyasının Ölkə Patologiyası İnstitutunun rəhbərliyi ilə Tacikistan Respublikasının cənub rayonlarında kolxozçuların qidalanmasının səmərələşdirilməsi mövzusunda elmi iş aparmış və nəticədə Alma-Ata Tibb İnstitutunun Elmi Şurasında namizədlik dissertasiyası müdafiə etmişdir.

1966-cı ildə Vətənə qayıdan M.Qasımov Azərbaycan Tibb Universitetinin Ümumi gigiyena və qidalanma gigiyenası kafedralarında işləmişdir.

1970-1980-ci illər Bakı şəhərinin baş sanitar həkimi vəzifəsində səmərəli fəaliyyət göstərmişdir. Eyni zamanda, o, Tibb Universitetinin Qidalanma gigiyenası kafedrasında müəllim kimi fəaliyyətini davam etdirmişdir.

O, 1980-1994-cü illərdə M.Ə.Mirqasımov adına Respublika Klinik Xəstəxanasında baş həkim vəzifəsində çalışmışdır.

1993-cü ildən tibb elmləri doktoru, 1997-ci ildən Tibb Universitetinin Qidalanma və kommunal gigiyena kafedrasının professorudur.

1994-1997-ci illərdə Azərbaycan Respublikası səhiyyə nazirinin müavini, respublikanın baş dövlət sanitariya həkimi olmuşdur. O, 1997-2011-ci illərdə Səhiyyə Nazirliyinin Respublika Taun Əleyhinə Stansiyasının direktoru vəzifəsində uğurla çalışmışdır.

M.Qasımov Bakı şəhər əhalisi aqlomerasiyasının rekreasiya cəhətdən təmin edilməsi mövzusunda doktorluq dissertasiyasını başa çatdırmış və həmin əsər çap olunaraq (1996) geniş oxucu kütləsinə təqdim edilmişdir. Sonradan alim bu mövzu üzərində tədqiqatlarını davam etdirərək 2007-ci ildə "Abşeron yarımadası əhalisinin rekreasiya təminatı" (yenidən işlənmiş və əlavələr edilmiş ikinci nəşri) kitabını çap etdirmişdir.

"Ümumi dietologiyanın əsasları" (M.Qasımov və K.Qasımova. Bakı, 1996) dərsliyi, Azərbaycan kulinariyası əsasında yazılmış "Dietik yeməklər" kitabı tibb elminin uğurlarındandır (M.S.Qasımov, K.A.Qurbanov və K.Q.Qasımova. Bakı, 1995). Bundan əlavə, Maqsud Qasımovun "Oxuyun və düşünün" adlı elmi-kütləvi əsəri də (Bakı, 1991) oxucular tərəfindən böyük maraqla qarşılanmışdır.

Artıq bədən çəkisi və piylənmə ilə yanaşı gedən ürək qan-damar sistemi, şəkərli diabet, qalxanvarı vəzin funksiyasının pozulması xəstəliklərində pəhriz, Azərbaycan milli mətbəxində pəhriz, qidalanmağa aid kitabları - Azərbaycan və rus dillərində, 2004-cü il Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyi tərəfindən dərslik kimi nəşr olunaraq respublikada yayılmışdır. Bundan başqa, M.Qasımov Səhiyyə Nazirliyinin tapşırığı əsasında çox böyük əhəmiyyətə malik "Sahibkarlar üçün sanitariya və gigiyena qaydaları" (metodik tövsiyələr) adlı kitab nəşr etdirmişdir (Bakı, 2009-cu il). M.Qasımovun "Dietik yeməklər" kitabı məqsədyönlü qidalanmanın elmi əsaslarından bəhs edir.

Maqsud Qasımov 5 elmi monoqrafiya, 14 tədris vəsaiti kitabı, 5 dərslik, 160 elmi əsərin müəllifidir. M.Qasımovun bilavasitə rəhbərliyi ilə onlarca həkim doktorluq, namizədlik dissertasiyası müdafiə etmişdir. O, səhiyyə sahəsində uzun illər göstərdiyi xidmətlərinə görə "Qırmızı Əmək Bayrağı", "Xalqlar dostluğu", "Şərəf nişanı" ordenləri, "Əmək rəşadəti" medalı, akademik Y.Məmmədəliyev adına medal və mükafat, Hacı Zeynalabdin Tağıyev fəxri diplom və Səhiyyə Nazirliyinin fəxri fərmanları ilə təltif olunmuşdur.

M.Qasımov işlədiyi mövzulara, qaldırdığı problemlərə bir qayda olaraq zaman- zaman təkrar qayıdır, onu daha da dolğunlaşdırır, müasirləşdirir. "100 il son hədd deyil" (rus və Azərbaycan dillərində), "Sağlam həyat tərzi uğrunda" və başqa sanballı kitablar bu qəbildəndir.

Alimin həyatında və siyasi fəaliyyətində Yeni Azərbaycan Partiyası olduqca mühüm yer tutur. 1993-cü ilin yanvarından Maqsud Qasımov YAP-ın fəal üzvüdür.

Respublika Taun Əleyhinə Stansiyaya rəhbərlik etdiyi 14 il (1997-2011) ərzində dəfələrlə ABŞ-a və bir sıra Qərb dövlətlərinə səfər edib. Respublikamızda bioloji təhlükəsizliyin azaldılması ilə bağlı ABŞ-da müəyyən dairələrlə danışıqlar aparıb, seminarlarda iştirak edib, məruzələr söyləyib, çıxışları həmin ölkənin KİV-lərində çap olunub. Bütün bunlar respublikamızın Səhiyyə Nazirliyi və ABŞ Müdafiə Nazirliyi arasındakı qarşılıqlı anlaşma protokoluna əsasən həyata keçirilib. M.Qasımov tam 10 il (2001-2011) MDB-yə daxil olan ölkələrin sərhədlərinin Sanitar Mühafizə Şurasında respublikamızı ləyaqətlə təmsil edib. Bu müddətdə o, Rusiyanın paytaxtı Moskvada və digər bir sıra şəhərlərində, o dövr üçün MDB üzvü olan Gürcüstanda, Qazaxıstanda, Qırğızıstanda, Rusiyanın Saratov, Sankt-Peterburq, Stavropol və s. vilayətlərində, Türkmənistanda və digər ölkələrdə səfərlərdə olub, respublikamızı təmsil etmişdir. Alim Türkiyə Qidalanma Mərkəzinin dəvəti ilə 2 dəfə bu ölkəyə səfər edərək 55 ölkənin iştirak etdiyi beynəlxalq "Qida" konfransında iştirak və çıxış edib.

Görkəmli alim Maqsud Qasımov 30 ilə yaxındır ki, Respublika Ağsaqqallar Şurasının fəal üzvüdür.

Şükür ƏLİZADƏ,
"Respublika".